

DOKUMENTÁRNÍ FILM GRETY STOCKLASSA

BLIX
NOT
BOMBS

SYNOPSIS

Greta právě oslavila osmé narozeniny, když doma ve Stockholmu sledovala, jak se odvíjejí události 11. září. V následujících měsících a letech sledovala svého krajana, diplomata Hanse Blix, který se stal významným hráčem globální krize coby inspektor zbraní hromadného ničení pro OSN.

Nyní, v jednadvacátém století plném válek, politických extrémů a klimatických katastrof, Greta osloví Blix, jemuž je dnes 95 let, a ptá se ho, zda by jí nepomohl najít v tomto světě nějaký smysl.

Je diplomacie vůbec ještě k něčemu dobrá?
Nebo je Blix posledním z velkých vyjednávačů?

➤ [FACEBOOK.COM/BLIXNOTBOMBS](https://www.facebook.com/blixnotbombs)

➤ TRAILER

TREATMENT

V březnu roku 2003 seděl celý svět u televizních obrazovek a sledoval napínavé drama. Nebyla to ale detektivka; toto drama se odehrávalo na světové politické scéně a hlavními protagonisty byl americký prezident George W. Bush a irácký diktátor Saddám Husajn. Mezi nimi stál nenápadný, nijak pozoruhodný muž – Hans Blix.

Jako zástupce OSN vedl Hans Blix inspekce na území Iráku, jejichž cílem bylo pátrat po zbraních hromadného ničení. Přes tři měsíce svět zadržoval dech v očekávání Blixovy zprávy, která měla rozhodnout o tom, zda vypukne válka. Blix byl pod obrovským tlakem jak ze strany brutálního iráckého diktátora, tak i kanceláře amerického prezidenta, která ho považovala za neschopného a začínala s ním ztrácet trpělivost. Blix ovšem zůstal naprosto klidný a trval na tom, že doposud nebyly nalezeny žádné zbraně hromadného ničení a že inspekce musí pokračovat.

Američané ho ale neposlouchali. 19. března 2003 pak USA zahájily invazi do Iráku. Žádné zbraně hromadného ničení se nenašly, Blix měl pravdu.

Konflikt ale odstartoval řetězovou reakci vedoucí ke smrti statisíců lidí. Životy dalších milionů lidí byly zničeny.

Dnes je Hansovi 95 let a ačkoliv fyzicky už na tom není nejlépe, mysl má stále ostrou a soustředěnou. Ví, že jeho čas na tomto světě se chýlí k závěru a protože je pragmatik, věnuje se procesu zvanému důstádning, tradici „úklidu před smrtí“, kdy uspořádává své věci, majetek a urovnává vztahy s rodinou. Právě tehdy ho oslovuje mladá filmová režisérka, která chce porozumět tomu, co se odehrálo v klíčových dnech roku 2003 a jaký dopad měly tyto události na to, jak dnes vypadá náš svět. V Hansově bytě tedy vytvoří improvizované natáčecí studio a právě zde, usazený ve svém oblíbeném křesle, začne Hans do detailu a vůbec poprvé vyprávět svůj příběh.

Popisuje své schůzky s Georgem W. Bushem a s Tonym Blairem, svoji frustraci nad projevem Colina Powella v bezpečnostní radě OSN, a svůj pocit prázdnoty, když USA zahájily invazi navzdory zjištění jeho inspekci.

Hans nás provází nepříliš vzdálenými zákoutími dějin, aby nám řekl něco o současnosti. Nedávno situace v Afghánistánu jasně ukázala následky neúspěšné, 20 let trvající vojenské intervence; stejně tak i uprchlická krize na polských hranicích je přímým důsledkem destabilizace na Středním východě, jež trvá už několik let. Hans vysvětluje, že to je efekt motýlích křídel, jenž započal s válkou v Iráku. Americká invaze sice úspěšně svrhla irácký režim, po němž následovalo zhroucení irácké armády, ovšem to napomohlo nástupu k moci ISIS a následné imigrační krizi v Evropě. V reakci na tuto krizi vzešla nová generace ultrapravicových vůdců, například Marine Le Penové, Geerta Wilderse a dalších, čímž byly destabilizovány vlády evropských zemí.

Dialog mezi režisérkou a Hansem Blixem připomíná rozhovor dědečka s vnučkou – Greta se ptá naivně a zároveň inteligentně, Hans jí trpělivě odpovídá tak srozumitelně, jak je to jen možné.

Ukazuje jí své osobní deníky, svůj archiv a medaile, zatímco ona mu pomáhá s nákupy a s počítačem. Čím víc se ale prohlubuje jejich vzájemný vztah, tím víc otázek Gretu napadá. Mohl Hans zabránit vypuknutí války a změnit chod dějin? Mohl snad jeho korektní, až ortodoxní přístup znamenat, že zradil své svědomí a svoji morální autonomii? Když neuděláme nic špatně, je to stejné, jako když učiníme správnou věc?

Film je mezigeneračním dialogem mezi Gretou, mladou ženou, která se snaží žít co nejzodpovědněji ve světě, který Hans spoluutvářel a který se pomalu chystá opustit. Společně polemizují o diplomacii, státní správě, profesních povinnostech i osobní odpovědnosti.

REŽISÉRSKÁ EXPLIKACE

V životě je pár momentů, které se nám navždy vryjí do paměti. Prvním takovým okamžikem bylo pro mě 11. září 2001.

Přestože jsem byla ještě dítě, dodnes si vybavuji pocit, který mě při pohledu na padající budovu Dvojčat zahltil. Cítila jsem strach.

Během natáčení filmu jsme s Hansem sledovali další okamžik, který nám změnil život – ruskou invazi na Ukrajinu. Mou bezprostřední reakcí bylo připravit si krabičku poslední záchrany – nakoupit zásoby jídla, baterky, jodové tablety... v očekávání toho nejhoršího.

Stále jsem ale potřebovala odpovědi na otázku, proč se nám nedaří žít v míru. Copak se nikdy nepoučíme? Jsme snad odsouzeni k opakování stejných chyb, dokud se sami nevymýtíme?

Tentokrát jsem se ale neptala pouze sama za sebe a svou generaci, protože v mém životě nastal další klíčový okamžik – zjistila jsem, že čekám dítě. A všechny otázky, o kterých jsme s Hansem diskutovali, byly najednou o to víc naléhavé.

Když jsem Hanse před třemi lety oslovila, okamžitě mě pozval k sobě domů do stockholmského bytu na čaj, z čehož jsem byla upřímně překvapená. Tento vysoce postavený diplomat stál v blízkosti událostí, které měly vliv na bezpečnost světa a utvářely svět, jak ho známe dnes.

Ačkoli je válka v Iráku jedním z nejznámějších konfliktů 21. století, o Hansi Blixovi slyšel jen málokdo. Příběh nenápadného státního úředníka, který možná mohl zabránit válce v Iráku, se nikdy nedočkal filmového zpracování, nebyla o něm napsána žádná kniha a děti o něm neslyší ve škole. Nikdy předtím neposkytl nikomu tak důkladný, upřímný a otevřený rozhovor, jako poskytl mně. Dnes je Hansovi 95 let a máme poslední možnost vyslechnout si jeho verzi dějin, které si myslíme, že známe.

Blix zosobňuje střet mezi vysokou politikou zabývající se událostmi světového významu a poklidnými dny staří s pomalým očekáváním nevyhnutelného konce. Spojením metod obsáhlého rozhovoru a pozorování situací z Blixova osobního života vytváříme portrét stárnoucího diplomata a muže, který je připraven opustit tento svět. Hlavní otázka, kterou se zabýváme, je však univerzální: Kde leží naše osobní odpovědnost za lidstvo a svět?

Greta Stocklassa

O režisérce

Greta Stocklassa se narodila v roce 1993 do česko-švédské rodiny a dětství prožila v Praze a ve Stockholmu. Vystudovala dokumentární tvorbu na pražské FAMU a její krátké studentské filmy byly uvedeny na festivalech v Čechách i v zahraničí.

Ve své tvorbě se tématicky zabývá odvrácenou stránkou prosperující západní společnosti. Pomocí výrazných vizuálních prvků a filmové řeči vlastní spíše hrané režii se snaží nahlédnout pod povrch současným socio-politickým fenoménům a její filmy se pohybují na hraně dokumentu a fikce.

V roce 2019 dokončila svůj celovečerní dokumentární debut „**Kiruna – překrásný nový svět**“, který měl premiéru v hlavní soutěži švýcarského dokumentárního festivalu Visions du Réel a posbíral řadu ocenění, mj. cenu studentské poroty na Finále Plzeň 2020.

PINK

PINK je pražská produkční společnost, založená v roce 2009 Alžbětou Karáskovou a Radovanem Síbrtem. Jejím cílem je tvořit a podporovat inovativní kinematografii a filmaře se silným autorským pohledem na současnou realitu. Věnuje se také neziskovým a multimediálním projektům, muzejním expozicím a televizní tvorbě.

V současnosti PINK vyvíjí několik filmových projektů, mezi nimi hraný debut Jana Geberta **Europa** a dokument **Organismus**, dokumentární film **VOICE/OVER** Bálinta Révészze nebo nový ambiciózní projekt Adiny Pintilie **Smrt a dívka**.

Vybraná filmografie

Postižení muzikou, 2019

režie Radovan Síbrt

Touch Me Not, 2018

režie Adina Pintilie

Až přijde válka, 2018

režie Jan Gebert

Bruce Lee and the Outlaw, 2018

režie Joost Vandebrug

Cinema, Mon Amour, 2015

režie Alexandru Belc

Credits

Scénář a režie

Greta Stocklassa

Producenti

Radovan Šíbrt, Alžběta Karásková

Koproducenti

**Erik Winker, Mario Adamson, Martin Roelly,
Ümit Uludağ, Ashley Smith**

Sales a výkonná produkce

Aleksandar Govedarica, Greg Rubidge

Associate Producers

Petra Dobešová, Sergio C. Ayala

Účinkují

**Hans Blix, Eva Kettis, Mårten Blix,
Greta Stocklassa**

Kamera

Stanislav Adam

Střih

Alan Sýs, Jorge Sánchez Calderón

Zvuk a hudba

Pavel Jan

World sales

Aleksandar Govedarica
aleksandar@syndicado.com

Distribuce Česká republika

Pilot Film

Distribuce Slovensko

Film Expanded

PINK, CORSO Film, Sisyfos Film Production
Syndicado Film Sales a Film Stockholm

S podporou

RBB/ARTE, Czech Film Fund, Film- und Medienstiftung NRW
The Swedish Film Institute, APA

PI
NK

CORSO FILM

SISYFOS
FILM PRODUCTION

Syndicado

Film
Stockholm

rbb

arte

Staat
fond
kinematografie

Film und Medien
Stiftung NRW

Swedish
Film Institute

APA
ASOCIACE PRODUCENTŮ
V AUDIOVIZI

dok.incubator

institute of
documentary
film